

6

Vragenuur

Vragen van het lid Beertema aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over **het bericht dat ook het examen Engels gestolen is op een islamitische school.**

De heer **Beertema** (PVV):

Voorzitter. Op de scholengemeenschap Ibn Ghaldoun in Rotterdam zijn examens gestolen en verkocht of doorgegeven aan andere leerlingen in de stad en/of in het land. Als we hierop geen actie ondernemen, is ons mooie examensysteem zo goed als failliet.

Ik hoorde gisteren een collega-woordvoerder voor onderwijs op BNR vertellen dat hij er niet van opkeek dat het was misgegaan met de eindexamens, want zo zei hij: met dit Middeleeuwse systeem moest het wel een keer fout gaan. Ik vind dat een vreselijke reactie. Het is defaitistisch. Hier zie je de politiek buigen voor kwaadwillenden, die willens en wetens ons onderwijs corrumpen en die bij de slechtste uitkomst van het onderzoek van het OM dat nu aan de gang is, of 207.000 hardwerkende leerlingen hun waardevolle diploma ontnemen of hen misschien opzadelen met een diploma waar een smet aan kleeft.

Laat één ding duidelijk zijn: volgens de PVV is er helemaal niets mis met ons eindexamensysteem. Al generaties bewijst het zich. Maar tegen kwade trouw zijn wij niet opgewassen, ook in ons onderwijs niet. Eigenlijk zei mijn collega-woordvoerder: dit kan overal gebeuren. Dat is waar, het kan overal gebeuren, maar het gebeurt niet overal. Sterker nog, dit gebeurt nergens, behalve op scholengemeenschap Ibn Ghaldoun.

Voor het goede begrip zet ik de voorvallen van nepotisme, fraude, bedrog en diefstal op die school nog even op een rij. Tussen 2003 en 2007 werd € 1.235.000 onrechtmatig uitgegeven, onder meer aan bedevaarten naar Mekka. In 2008 was het Ibn Ghaldoun zo'n zwakke school dat de wethouder ouders opriep om een andere school te zoeken. In 2009 stonden er twee imams op de loonlijst die zich helemaal niet met onderwijs bezighielden. In 2010 werd een van de sleutels van de kluis gestolen. Niet de kluis, maar de sleutel werd vervangen; hoe verzin je het? Er is een management, een bestuur en een raad van toezicht, en die zijn het er allemaal over eens dat er een sleutel bijgemaakt moet worden! In 2011 maakte de school een onverklaarbare sprong in het aantal geslaagde leerlingen. In 2013 werd het gestolen examen Frans op internet geplaatst; 17.000 vwo'ers in het hele land moesten het examen overdoen. Nu komt deze examenroof erbij.

Wij willen de volgende vraag aan de staatssecretaris stellen, al was het alleen maar vanwege de ramp met het examen Frans: wilt u alstublieft deze school, deze blamage voor ons mooie onderwijs, met onmiddellijke ingang sluiten?

Staatssecretaris **Dekker**:

Voorzitter. Het is in Nederland een goed gebruik dat morgen de vlag wordt gehesen voor een succesvolle afronding van de middelbareschoolexamens. Ik ben het eens

met de heer Beertema dat dit altijd een belangrijk moment is. Als je dat papiertje in handen hebt, ben je trots dat je na al het harde leren erin bent geslaagd om dat diploma te krijgen. De waarde van dat diploma moet daarom boven alle twijfel zijn verheven; de heer Beertema zal het ook daarmee eens zijn. Dat is in Nederland altijd zo geweest. Maar het feit dat op het Ibn Ghaldoun sprake is van diefstal van examens, heeft die examens een behoorlijke knauw opgeleverd. Naar wat zich precies heeft afgespeeld vindt nu nog onderzoek plaats, maar één ding is natuurlijk zeker: dat er bij heel veel leerlingen door deze diefstal onzekerheid is ontstaan. Zo'n examenperiode is toch al een spannende periode. Reken maar dat we alle inspanningen verrichten en dit de mensen die hierachter zitten, ernstig zullen aanrekenen.

Laat ik vooropstellen dat ik dit een heel ernstige zaak vind. Ik vind dit vooral heel vervelend voor alle leerlingen die gewoon keihard hun best hebben gedaan, en wie niets te verwijten valt. Alvorens ik inga op de vraag, wil ik kort een paar dingen mededelen.

De **voorzitter**:

U hebt nog een halve minuut voor uw antwoord. Misschien kunt u de vraag gewoon beantwoorden.

Staatssecretaris **Dekker**:

Ik denk dat dit toch belangrijk is, omdat daarover werkelijk wat te melden valt. Laat ik beginnen met een aantal feiten te noemen. Na overleg met het Openbaar Ministerie kan ik op dit moment bekendmaken om welke gestolen examens het gaat. Het gaat om negen examens van de havo, drie van het vwo en een van het vmbo; alle in het eerste tijdvak. Ik som ze graag ook even op, al was het maar omdat leerlingen thuis dat misschien willen weten. Het gaat om vmbo economie, gl en tl; havo aardrijkskunde, havo Arabisch, havo Frans, havo geschiedenis, havo Engels, havo maatschappijwetenschappen, havo wiskunde, havo Nederlands en havo natuurkunde; vwo management en organisatie, vwo biologie en vwo scheikunde. Deze examens zijn, heel concreet, aangetroffen bij de huiszoeken die politie en justitie dit weekend hebben verricht.

Sinds afgelopen weekend is er veel contact geweest en veel samengewerkt met politie en justitie. Uiteraard loopt het politieonderzoek nog. Ik mag wel zeggen dat ik vind dat politie en justitie uitstekend werk hebben gedaan. Ook aan onze kant, met name die van het College voor Examen en de inspectie, is sinds het weekend heel hard gewerkt om aan de hand van een cijfermatige analyse van de examenuitslagen te bekijken of er sprake is van grote onregelmatigheden en afwijkingen. Op basis daarvan heeft de inspecteur zojuist een besluit genomen, namelijk om bij Ibn Ghaldoun alle gestolen examens ongeldig te verklaren. De inspecteur heeft dat de rector zojuist, om 14.00 uur, meegedeeld. Deze heeft het volste begrip voor dit besluit.

Dit is een zeer ingrijpende maatregel, maar ik vind hem heel goed te verdedigen. Een drietal leerlingen heeft de beschikking gehad over deze examens en er wordt vermoed dat wellicht ook andere leerlingen op die school daar beschikking over hebben gehad. Vanwege de betrouwbaarheid van de examens moeten we dan op deze manier ingrijpen, ook al treffen we hiermee – dat weten we zeer waarschijnlijk, zo niet zeker – heel veel leerlingen op die school die hier niets mee van doen hebben.

Dekker

De heer **Beertema** (PVV):

Ik schrik er erg van. De ramp is nog veel groter dan ik vreesde. De inspecteur heeft besloten om bij Ibn Ghaldoun al die examens ongeldig te verklaren. Ik neem aan dat de staatssecretaris nog nadenkt over verdere maatregelen. Ik kijk hierbij naar de toekomst. Deze school moet dicht. Het bestaan van deze school is eigenlijk een lijdensweg. Dan kun je toch niet met goed fatsoen volhouden dat deze school ook maar enige reden van bestaan heeft. Dit brengt zo veel ellende en verdriet teweeg, uiteindelijk in het hele land. Wellicht zijn er wettelijke bezwaren om deze school te sluiten, maar dan zal de minister toch maatregelen moeten nemen, bijvoorbeeld het instellen van een Algemene Maatregel van Bestuur of het intrekken van de examenlicentie. Als deze school kan blijven bestaan, wat moet een school dan nog meer doen om gestraft te worden? Ik begrijp het niet. Daar wil ik nog graag een antwoord op van de staatssecretaris.

Staatssecretaris **Dekker**:

Uiteraard doen we, behalve de ingreep op Ibn Ghaldoun, meer. Het is de vraag wat dit voor de rest van Nederland betekent. Er vinden cijfermatige analyses plaats. Vooralsnog zijn er geen heldere of doorslaggevendende signalen dat er ook elders wat mis is. De inspecteur heeft vanmiddag besloten om een definitief oordeel hierover met 24 uur op te schorten. Morgen zou de uitslag van het vmbo-examen economie bekend worden gemaakt. Pas morgen rond een uur of vijf zal hierover een definitief besluit worden genomen.

Daarmee is de kous natuurlijk niet af. Het politie- en justitieonderzoek loopt nog. Verder zijn we zeer recent gestart met een onderzoek naar de bestuurlijke handel en wandel op deze school. Eerst moet namelijk vast komen te staan wat daar precies is gebeurd. Er is sprake van diefstal door een drietal leerlingen. Uiteraard moet in beginsel de schuld nog strafrechtelijk worden bewezen. De vraag is hoe de school hierin heeft gehandeld. Is hier sprake van onzorgvuldig en laakbaar gedrag? Als dat zo is, zal ik ook alle mogelijke stappen zetten die binnen mijn bevoegdheid liggen om daarop in te grijpen.

De heer **Beertema** (PVV):

Begrijp ik de staatssecretaris goed dat die 207.000 leerlingen die nu in de penarie zitten, morgen uitsluitel krijgen hoe de zaken zullen verlopen?

Staatssecretaris **Dekker**:

Alle vmbo-leerlingen zitten naarstig te wachten op hun examenuitslag die ze morgen zullen krijgen. De vmbo-leerlingen die wachten op de uitslag van hun examen economie, moeten een dag langer wachten. Morgen om 17.00 uur kan de inspectie de cijfermatige analyses afronden en met enige zekerheid zien of er inderdaad niets aan de hand is in de rest van Nederland. Dan zal definitief uitsluitel worden gegeven.

De heer **Slob** (ChristenUnie):

Het is natuurlijk ongelofelijk wat hier is gebeurd. Er zijn volgens mij geen vergelijkbare voorbeelden uit het verleden. Meer dan 200.000 scholieren hebben in enorme spanning gezeten. Voor de duidelijkheid daarom nog het volgende. Zijn er afgezien van het economie-examen, geen repercussies meer naar aanleiding van wat er in Rotterdam is gebeurd voor al die duizenden en duizenden

scholieren die in spanning afwachten wat er gaat gebeuren?

Staatssecretaris **Dekker**:

Het is goed dat u om die duidelijkheid vraagt en ik denk dat de rest van Nederland dit ook graag wil weten. Voor het Ibn Ghaldoun geldt dat wat betreft alle gestolen examens in het vmbo, havo en vwo, de inspectie ze ongeldig heeft verklaard. Dat betekent dat de leerlingen – natuurlijk niet degenen die zijn opgepakt, want die worden uitgesloten – die te goeder trouw het examen hebben gemaakt, dit in het tweede tijdvak volgende week opnieuw moeten doen en dat ze in het derde tijdvak de kans krijgen voor een herexamen. Voor alle andere leerlingen die in spanning afwachten, geldt het volgende. De vmbo'ers die morgen uitslag zouden krijgen moeten 24 uur langer wachten. De havisten en vwo'ers die toch pas donderdag de uitslag zouden krijgen, laten we ook morgen om vijf uur weten hoe de vlag erbij hangt.

De heer **Slob** (ChristenUnie):

Dus morgen om vijf uur is er voor iedereen duidelijkheid?

Staatssecretaris **Dekker**:

Exact.

De heer **Van Klaveren** (PVV):

Ik zou hier de vraag willen stellen die mijn collega Beertema zo-even ook stelde. Waarom gooit u deze islamitische school niet gewoon dicht?

Staatssecretaris **Dekker**:

Ik heb al gezegd dat er nog een onderzoek van politie en justitie en van de inspectie loopt. Zij moeten eerst vaststellen hoe dit heeft kunnen gebeuren. U gaat er al direct van uit dat de schuld bij de school ligt. Ik ga op dit moment vooral uit van de schuld van een aantal leerlingen die diefstal hebben gepleegd, althans van wie sprake is van verdenking van diefstal. Als er uit dat onderzoek van de inspectie of van politie en justitie blijkt dat ook de school hier onzorgvuldig heeft gehandeld, dan zal ik mijn bevoegdheden aanwenden om daar op in te grijpen.

De heer **Van Klaveren** (PVV):

Ik neem aan dat de staatssecretaris die school gewoon dicht gaat gooien, want ik kan mij niet voorstellen dat hij het normaal vindt dat wanneer er een sleutel wordt gestolen, dan alleen de sleutel wordt vervangen en niet ook de kluis. Ik mag aannemen dat hij dat bestempelt als onzorgvuldig handelen.

Staatssecretaris **Dekker**:

De heer Van Klaveren loopt erg op de feiten vooruit. Ik wil het onderzoek afwachten. Ik heb al aangegeven dat ik deze zaak zeer hoog opneem, maar dat ik naar aanleiding van dat onderzoek en de uitkomsten daarvan zal handelen.

Mevrouw **Straus** (VVD):

Ik was nog even aan het bijkomen van de opmerking van de staatssecretaris want de zaak is inderdaad wel veel massiever dan we in eerste instantie dachten. Ik ga er ook van uit dat nu heel veel mensen via de tv naar de staatssecretaris kijken om te weten wat er precies gaat gebeuren met de diploma's. Een instituut waar we heel veel vertrouwen in hadden, is nu namelijk ineens ter discussie ge-

Dekker

steld. Dat brengt natuurlijk heel veel onrust met zich mee. Dat is met name ook mijn vraag aan de staatssecretaris. Kan hij de mensen die nu kijken, garanderen dat als zij morgen en overmorgen te horen krijgen dat ze geslaagd zijn, hun diploma niet aan waarde heeft ingeboet?

Staatssecretaris Dekker:

Mevrouw Straus, dat kan ik garanderen. Dat is precies ook de reden waarom de inspectie tot dit ingrijpende besluit is overgegaan. Ik vind namelijk dat de waarde van het diploma boven alle twijfel verheven moet zijn. Het is heel vervelend voor al die leerlingen, ook de leerlingen op het Ibn Ghaldoun, die te goeder trouw hun examen hebben gedaan, maar ik vind dit wel nodig omdat het ook voor hen belangrijk is dat ze later kunnen zeggen: ik heb dat diploma gewoon netjes gehaald. Dat examen zal overigens worden afgelegd onder toezicht van de inspectie, zodat we er ook controle op kunnen houden dat het goed verloopt. Voor de rest van Nederland – ik wil hier zeggen dat we nu nog geen aanleiding hebben om ons er zorgen over te maken – vind ik het ook belangrijk dat we dat met enige zekerheid kunnen zeggen. Dat is precies de reden waarom we de bekendmaking van de uitslag van de examens vmbo economie die morgen zou plaatsvinden met 24 uur hebben uitgesteld. Dat geeft ons de mogelijkheid om die zekerheid te verkrijgen en die morgen om vijf uur te geven.

De voorzitter:

Dank voor uw komst naar de Kamer. Hiermee zijn we aan het eind gekomen van het mondelinge vragenuur.